

PUTEREA JUDECĂTOREASCĂ ÎN STATUL DE DREPT: CONCEPT ȘI VALOARE

Olesea ȚURCAN,
Judecător, doctorandă

REZUMAT

Articolul cuprinde o analiză detaliată a puterii judecătorești ca una dintre cele trei ramuri ale puterii de stat. Pornind de la noile cerințe și condiții ale statului de drept, autorul precizează esența și valoarea puterii judecătorești, văzută ca o ramură independentă a puterii constituită dintr-un sistem de instanțe investite cu competența de a înlăptui justiția.

Cuvinte-cheie: stat de drept, putere judecătorească, judecător, instanță, justiție.

JUDICIAL POWER IN THE RULE OF LAW: CONCEPT AND VALUE

Olesea ȚURCAN,
Judge, PhD student

SUMMARY

The article includes a detailed analysis of the judicial power as one of the three branches of state power. Starting from the new requirements and conditions of the rule of law, the author specifies the essence and value of the judicial power, seen as an independent branch of the power constituted by a system of courts invested with the competence to perform justice.

Keywords: rule of law, judicial power, judge, court, justice.

Introducere. Din momentul apariției statului ca formă superioară de organizare a societății, acesta a suportat un proces continuu și complex de transformare și evoluție, continuând să fie și astăzi instrumentul conducerii sociale, iar dezbaterile privind natura, funcțiile și formele sale continuă să polarizeze atenția unor cercuri largi de specialiști în domeniul politologiei, sociologiei, dar mai ales ale dreptului, în condițiile în care diferitele curente și teorii filozofice au explicat de-a lungul timpului, de pe poziții diverse, importanța statului, rolul său în apărarea unor interese sociale de grup sau ale societății în întregul său [18, p. 98].

În acest context, este de la sine înțeles că în cadrul statului principalul rol în protecția și apărarea intereselor, drepturilor și libertăților cetățenilor și a societății revine puterii judecătorești. Pornind de la transformările majore care s-au produs în decursul ultimilor decenii, a devenit practic inevitabilă clarificarea conceptului și fenomenului de putere judecătorească, în vederea elucidării particularităților sale în condițiile statului de drept.

Scopul studiului. Pornind de la cele menționate, în prezentul studiu ne propunem o analiză detaliată a puterii judecătorești ca una dintre cele trei ramuri ale puterii de stat, pentru a determina esența și valoarea acesteia într-un stat de drept.

Rezultate obținute și discuții. Cea mai vehiculată idee legată de organizarea și funcționarea statului a fost și rămâne să fie ideea statului de drept, care fiind concepută în epoca antică, prin contribuția celor mai luminate minți ale veacurilor ce au urmat a devenit o adevărată teorie, ce și-a găsit aplicare în cele mai dezvoltate state ale lumii contemporane [3, p. 12].

În literatura de specialitate [18, p. 98] s-a apreciat în acest sens că sintagma „stat de drept” a dobândit în timp semnificația unui concept și apoi a unei doctrine, pentru a limita absolutismul puterii etatice, mai exact pentru subordonarea puterii executive față de lege și aceasta, îndeosebi prin asigurarea supremației legii și a respectului ei, prin controlul judecătoresc al actelor autorităților administrative și prin consacrarea și efectivitatea responsabilității statului. Mai mult, pentru statul de drept este indispensabilă supremația legii, recunoașterea și garantarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, protecția drepturilor și intereselor persoanei, ocrotirea societății de arbitrarul puterii [30, p. 17].

După cum se știe, în cadrul oricărei societăți organizate în stat, puterea de stat este o condiție juridică de existență a acestuia, aparținând în exclusivitate poporului, care reprezintă o altă condiție juridică de existență a acestui stat. În doctrina dreptului constituțional

s-a constatat că puterea publică (de stat) dispune de anumite caracteristici. Astfel, în opinia savantului român I. Deleanu puterea de stat are ca „atribut intrinsec unicitatea”, care însă nu „excluează, dar implică realizarea ei prin diferite categorii de organe ale statului, corespunzător unor funcții specifice și relativ autonome” [7, p. 20].

Profesorul I. Guceac distinge puterea publică de alte forme ale puterii sociale prin următoarele trăsături [11, p. 73]:

- este o putere juridică, deoarece cei care o exercită sunt impuși să realizeze puterea prin elaborarea și aplicarea normelor de drept, sau altfel spus, puterea publică are caracter normativ;

- posedă calitățile de continuitate și permanență, deoarece prerogativele sale aparțin autorităților publice și nu guvernanților;

- pretinde să exprime interesul întregii societăți, cu toate că uneori se află în serviciul unei clase sociale sau a unui grup social restrâns (în dictatura de orice gen);

- este o putere organizată într-un mecanism numit mecanism de stat, ale cărui elemente sunt bine structurate și echilibrate, sunt constituite dintr-un grup special de persoane investite cu atribuții deosebite, mai ales cu posibilitatea de a recurge la forța de constrângere și sunt formate în modul prevăzut de legislația statului respectiv.

În raport cu puterea publică, doctrina statului de drept a inserat câteva principii de bază: subordonarea guvernanților față de lege, asociată cu posibilitatea exercitării unei acțiuni în justiție, în cazul manifestării lor arbitrare; subordonarea statului însuși față de drept, cu alte cuvinte statuarea unui principiu de limitare obiectivă și subiectivă a statului de drept; un ansamblu de valori intrinseci dreptului, pe care acesta să se sprijine și care să-i permită valorizarea lui ca instrument de acțiune față de arbitrarul etatic [15, p. 7].

În perspectiva realizării consecvenței a principiului separației puterilor în stat susținem opinia autorilor care consideră că este necesar „să aprofundăm problema delimitării funcției judiciare de celelalte funcții ale statului: legiuitoare și administrativă” [13, p. 7].

Astfel, din perspectiva realizării teoriei statului de drept, în marea majoritate a statelor lumii puterea publică s-a organizat și se exercită conform exigențelor înaintate de *principiul separației puterilor*, consacrat expres în multe constituții. În acest sens, *Constituția Republicii Moldova* [2] stipulează în art. 6 că „puterile legislative, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției”.

Parcurgînd o etapă îndelungată de la teorie la un principiu constituțional [4, p. 431-459], separația puterilor a devenit în prezent una din condițiile obligatorii de organizare a statului, care în esență se prezintă ca o justificare ideologică a unui scop politic foarte concret: slăbirea puterii guvernanților în ansamblu, limitîndu-i unii pe alții, pentru a se asigura o mai bună garantare a drepturilor cetățenilor [4, p. 436].

În esența sa, separația privește cele trei funcții principale prin care puterea se exercită în stat, ele trebuind să fie realizate de către autorități distincte pentru a proteja puterea statului, care, prin natura ei, este unică. Deci, fiecare putere se exercită separat și nu este posibilă emanarea a două sau a trei puteri de la aceeași structură și nici exercitarea a două sau trei funcții ale puterii de către unul și același organ sau sistem de organe statale [1, p. 74-75].

În context, prof. I. Guceac [10, p. 8] susține că modelul de organizare statală în baza principiului separației puterilor în stat presupune regula specializării, a independenței și a echilibrului celor trei

categorii de organe distincte și relativ autonome: legislative, executive și judiciare.

Consacrarea independenței puterii judecătorești în Republica Moldova poate fi considerată un rezultat firesc al procesului de restructurare și reformare democratică a societății care au demarat la sfârșitul anilor 80-ci. În opinia noastră, procesele reformatoare trebuiau, în mod inevitabil, să genereze reevaluarea cardinală a locului și rolului justiției în cadrul mecanismului de stat. Aceasta deoarece, o putere judecătorească viguroasă și independentă constituie garanția primordială a procesului de edificare a statului de drept și de dezvoltare a societății civile.

Nu întîmplător în acest sens, cercetătorii precizează că un stat de drept este de neconceput în lipsa justiției, întrucît lipsa justiției veritabile înseamnă arbitrarul și nedreptate. Dacă viața socială trebuie să se desfășoare potrivit constituției și legilor, trebuie să existe o autoritate independentă și imparțială care să le cunoască și să le poată interpreta și aplica concret atunci cînd sunt încălcate, cînd drepturile și libertățile cetățenilor sunt periclitare, neglijate [16, p. 586].

În context, prof. român T. Drăganu accentuează că statul de drept este un „stat, organizat pe principiile separației puterilor, unde justiția dobîndește o reală independență, urmărind prin legislația sa promovarea drepturilor și libertăților fundamentale, inerente naturii umane, asigură respectarea strictă a reglementărilor sale de către ansamblul organelor sale în întreaga lui activitate. În fața acestuia stă problema de a găsi cele mai eficiente căi procedurale de a face ca organele statului să respecte ele însele legea, în activitatea lor de constrîngere a cetățenilor ca ei să respecte legea” [9, p. 12]. Dacă aceasta se realizează, atunci statul de drept este un instrument în folosul oamenilor ce îl alcătuiesc [33, p. 10].

În context, V. Zaharia subliniază că înfăptuirea justiției în general, este cea activitate de stat în care ideea statului de drept își găsește cea mai mare întruchipare. Nu există un stat de drept fără o justiție dreaptă. De aici derivă interconexiunea complexă a principiului asigurării accesului la justiție și a altor principii ale statului de drept [22, p. 12].

În plan retrospectiv, menționăm că în istoria unor state (cu precădere a ce-

lor foste totalitare), noțiunea de „putere judecătorească” a început să fie utilizată doar în anii 90-ci ai secolului trecut. În opinia noastră, noutatea termenului, absența îndelungată a acestuia în limbajul juridic și în conținutul literaturii de specialitate în perioada precedentă și pînă astăzi creează dificultăți în ce privește dezvoltarea conținutului acestuia și interpretarea uniformă. Studiul lucrărilor științifice din domeniu ne permite să constatăm că în doctrina juridică, deocamdată, nu există o abordare uniformă a conceptului, o accepție unică care să fie acceptată de majoritatea oamenilor de știință preocupați de problematică. În pofida acestui fapt, considerăm că interpretarea corectă și adecvată a puterii judecătorești reprezintă o mare importanță de ordin teoretic. Înțelegerea exactă a sensului și conținutului numeroaselor categorii legate de acest fenomen este absolut necesară. Un fenomen complicat și multiaspectual precum este puterea judecătorească necesită o cercetare fundamentată, aprofundată din punct de vedere științific a tuturor noțiunilor cu care se intersectează, asocierea cu fenomene asemănătoare și stabilirea legăturilor interdependente dintre acestea. În opinia noastră, o asemenea înțelegere a problemei ne va permite să pătrundem mai adînc în esența conceptului de putere judecătorească și să elucidăm rolul distinct al acesteia în statul de drept.

Pornind de la multitudinea interpretărilor expuse în literatura juridică și jurisprudență, se poate constata că conceptul de „putere judecătorească” are mai multe accepțiuni, majoritatea fiind relevante în procesul de înfăptuire a justiției în statul de drept [6, p. 47].

Într-o primă accepție, puterea judecătorească este văzută ca sistemul organelor de stat prin intermediul cărora se realizează justiția. Se consideră că unul din promotorii care au dezvoltat această accepțiune este prof. I. Foinițki, în viziunea căruia puterea judecătorească constituie „un sistem de organe subordonate legii, chemate să participe la aplicarea dreptului în procesul judiciar” [33, p. 158]. Vis-a-vis de această definiție trebuie să subliniem că ea este specifică doctrinei juridice din perioada sistemului sovietic socialist [31, p. 1295].

În ordinea dată de idei, în literatura contemporană, puterea judecătorească este definită ca „sistem al organelor de stat investite prin lege cu atribuții ce țin de stabilirea adevărului, restabilirea dreptății și pedepsirea celor vinovați,

ale căror hotărâri sunt obligatorii pentru toate persoanele la care se referă” [23, p. 48]. De asemenea, și în doctrina juridică românească puterea judecătorească (justiția) este interpretată ca „totalitate a organelor prin care statul distribuie justiția” [5, p. 287], fie ca „sistemul instanțelor judecătorești” [6, p. 47].

A doua accepțiune a puterii judecătorești, numită funcțională, este fundamentată de intenția de a reprezenta această putere ca o activitate ce ține de examinarea cauzelor în procesul de judecată. O astfel de abordare este cunoscută din cele mai vechi timpuri. De exemplu, cunoscutul savant rus S. Poznișev, încă la începutul sec. al XX-lea considera că puterea judecătorească este o ramură a puterii de stat exercitată de „anumite organe care nu îndeplinesc funcții administrative sau legislative”, chemată să „aplice legea, să confirme supremația acesteia în viață, să lupte cu abuzul și violența ... să examineze cauza sub toate aspectele” [28, p. 87-88].

În aceeași manieră puterea judecătorească este definită și de cercetătorul român A. Crișu, în opinia căruia puterea judecătorească (justiția) reprezintă „activitatea de soluționare a cauzelor penale, civile, administrative etc., de aplicare a sancțiunilor de restabilire a drepturilor și intereselor legitime încălcate” [6, p. 47]. Deci, în această accepțiune, termenul discutat desemnează puterea de a decide asupra conflictelor apărute între diferitele subiecte de drept, prin aplicarea legii [12, p. 303-304; 14, p. 4-5; 19, p. 16-18].

La rîndul său, D. Radu admite conținutul noțiunilor de putere cu cea de jurisdicție prin care înțelege „puterea de a decide asupra conflictelor ivite între diferitele subiecte de drept – persoane fizice sau juridice – prin aplicarea legii” [5, p. 287]. În viziunea noastră identificarea noțiunilor de „jurisdicție” și „putere judecătorească” este inadmisibilă, mai ales pornind de la faptul că conceptul de jurisdicție este folosit în literatură și jurisprudență în mai multe sensuri. Un exemplu concludent este cazul utilizării noțiunii de jurisdicție pentru a desemna: competența unui organ judiciar; teritoriul în cadrul căruia se exercită „puterea de a spune dreptul” [13, p. 4-5].

După declararea în constituțiile statelor ex-socialiste a principiului separației puterilor, oamenii de știință au început să interpreteze puterea judecătorească prin prisma formelor de realizare

a ei, considerînd-o ca fiind „atribuțiile conferite organelor speciale ale statului – judecătoriilor – privind soluționarea problemelor date în competența lor și care apar în procesul de aplicare a dreptului și realizarea acestor atribuții prin intermediul justiției constituționale, civile, penale, administrative, economice cu respectarea normelor de procedură” [29, p. 33], sau atribuind acestei puteri calitatea de „ramură specifică și independentă a puterii de stat, exercitată prin examinarea și soluționarea litigiilor în ședințele de judecată” [26, p. 284].

Din conținutul definițiilor expuse mai sus putem deduce următoarele [21, p. 233]:

- în conceptul puterii judecătorești pot fi evidențiate două momente-cheie care, de fapt, constituie o unitate insolubilă. Primul, de conținut, constă în faptul că puterea judecătorească desemnează atribuțiile ce țin de soluționarea conflictelor apărute în cadrul societății, în cadrul unor proceduri speciale. Al doilea, numit și organizațional, presupune că aceste atribuții sunt specifice doar instanțelor judecătorești;

- accentuarea unui sau altui aspect din cele menționate nu poate modifica esența noțiunii de putere judecătorească;

- este imposibilă definirea puterii judecătorești ca fiind în exclusivitate o totalitate de atribuții ce țin de soluționarea conflictelor sau ca un sistem de organe judecătorești (organe chemate să realizeze justiția), sau să considerăm unul dintre aceste elemente constitutive ca fiind mai important în raport cu celălalt;

- este imposibilă recunoașterea existenței unor atribuții de soluționare a conflictelor sociale în afara unui sistem de organe cărora aceste atribuții le sunt conferite, precum e imposibil să ne imaginăm un organ judecătorec lipsit de asemenea atribuții;

- organul judecătorec, justiția și puterea judecătorească sunt concepte interdependente. În această ordine de idei reamintim dispozițiile constituționale care reflectă acest adevăr: art. 114 din Constituția RM – „Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești”.

Dincolo de aceste momente, în viziunea noastră, dualitatea interpretării puterii judecătorești este condiționată de polisemitismul destul de răspîndit a noțiunilor de „putere” și „judecată” [21, p. 231].

Deoarece puterea judecătorească re-

prezintă o ramură funcțională specifică a puterii publice, interpretarea corectă a acesteia este imposibilă fără a apela la abordarea filozofică a ei. O mare parte din cercetători menționează legătura dintre *putere* și *autoritate*, cu posibilitatea de a impune oamenii să se subordoneze voinței altora. Pornind de la faptul că *puterea* presupune, în primul rînd, „autoritate, stăpînire, dominație, influență”, „conducere de stat, guvernare”, „permisiune, voie, drept, împuternicire legală de a face ceva” [8, p. 875], dreptul și posibilitatea de a dispune de ceva, de a-și impune voința altuia [27, p. 86], puterea de stat este interpretată ca fiind posibilitatea subordonării voinței indivizilor și asociațiilor lor voinței care asigură conducerea societății date [32, p. 44-45]. În această ordine de idei, puterea judecătorească este orientată spre asigurarea procesului de subordonare a voinței oamenilor și diverselor forme de asociere a lor acelei voințe diriguitoare care este exprimată în lege, fapt pentru care instanțele judecătorești sunt înzestrate cu atribuții excepționale în ce privește soluționarea conflictelor apărute între diferiți subiecți de drept.

În același timp, în conștiința socială s-a încetățenit și o altă modalitate de interpretare a puterii, ea fiind identificată cu purtătorii acesteia. Din acest punct de vedere puterea reprezintă persoanele înzestrate cu împuterniciri (guvernamentale, administrative), dominația politică, organele de stat [27, p. 232].

Unificarea conceptului de putere judecătorească este determinată și de neuniformitatea noțiunii „judecătorec”, care este interpretată în egală măsură ca „instituție judecătorească avînd competența de a soluționa (în prima sau în ultima instanță) anumite pricini prevăzute de lege”, „clădire unde se află sediul acestei instanțe” sau „autoritate judiciară” [8, p. 550]. Starea lucrurilor în acest domeniu devine mai complicată și prin faptul că în limba română este pe larg utilizat și cuvîntul „judecată”. Dintre multiplele sensuri ale acestei noțiuni, literatura de specialitate (cu prioritate în materia procesual penală) o utilizează „în înțelesul ei tehnic” atunci cînd „se are în vedere acea fază a procesului penal” [6, p. 91], „ce se desfășoară în faza instanțelor penale din momentul sesizării inițiale și pînă la soluționarea definitivă a cauzei penale” [17, p. 589].

Pluralitatea interpretărilor date puterii judecătorești constituie un mediu favorabil pentru apariția unor imprecii-

zii și divergențe în interpretarea altor noțiuni, moment ce, în ultimă instanță, împiedică identificarea corectă a funcțiilor și formelor puterii judecătorești [21, p. 231].

„Judecată”, „judecătorie”, „putere judecătorească” sunt cuvinte cu aceeași rădăcină și din acest punct de vedere definirea unei noțiuni prin alta nu pare a fi eficientă și nici corectă. Pornind de la aceasta, puterea judecătorească desemnează puterea realizată de judecători. Anume necesitatea aplicării de către societate a atribuțiilor de putere în raport cu reprezentanții săi, care prin acțiunile sau inacțiunile lor atentează la interesele generale și la reglementarea conflictelor apărute în societate a creat necesitatea și a condiționat apariția și evoluția ulterioară a germinilor viitoarelor instanțe judecătorești în calitate de autorități chemate să soluționeze aceste conflicte [34, p. 37-38]. Chiar dacă procesul de evoluție a atribuțiilor de putere și a instanțelor care le aplică au decurs concomitent, observăm că primatul în acest proces trebuie să fie acordat necesității de soluționare a conflictelor, în aplicarea atribuțiilor de putere. A judeca deci înseamnă a avea puterea de utilizare, aplicare, realizare. Această afirmație este observată și de prof. I. Foinițki, care menționează: „judecata în structura procesuală contemporană este o funcție a puterii de stat”, „puterea de stat și-a concentrat dreptul de a judeca” [33, p. 8].

Pornind de la viziunile contemporane despre justiție ca despre rezolvarea conflictelor social-politice din societate [35, p. 9] și despre instanțele judecătorești ca autorități care exercită într-o formă procesuală specifică funcția de arbitru social-politic [37, p. 59], puterea judecătorească poate fi definită și ca o atribuție specifică a instanței judecătorești privind soluționarea conflictelor sociale de natură juridică [24, p. 26; 36, p. 30].

În fine, este important de precizat că existența unui sistem de instanțe judecătorești, precum și a regulilor juridice de soluționare a conflictelor din cadrul societății, nu dovedește existența însăși a fenomenului puterii judecătorești. Altfel spus, „sistemul organelor judecătorești” și „puterea judecătorească” nu sînt noțiuni identice. Desigur, puterea judecătorească este

de neconceput în afara unui sistem de organe judecătorești, însă doar existența acestui sistem nu este suficientă pentru a vorbi despre existența puterii judecătorești [20, p. 77-78]. Mai mult, în cadrul sistemului separației puterilor în stat, instanța judecătorească trebuie privită ca un arbitru, instituție mediatore între organele legislative și executive [25, p. 4], care are menirea de a adapta structura organizării statului la cerințele constituționale de separare a puterilor, în care fiecare dintre ele trebuie să-și îndeplinească propriile funcții, unice prin esența lor.

Bibliografie

1. Arseni A., Creangă I., Gurin C., Negru B., Barbalat P., Cotorobai M., Susarenco Gh. *Constituția Republicii Moldova comentată articol cu articol*. Vol. I. Chișinău: Civitas, 2000.
2. *Constituția Republicii Moldova* din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.08.1994, nr.1 (cu modificări și completări pînă în 14.07.2006).
3. Costachi Gh. *Direcțiile prioritare ale edificării statului de drept în Republica Moldova*. Chișinău: Institutul de Istorie, Ștaf și Drept, 2009.
4. Costachi Gh., Hlipcă P. *Organizarea și funcționarea puterii în statul de drept*. Ediția a II-a, revăzută și completată. Chișinău: S.n., 2011.
5. Costin M., Leș I., Mînea M., Radu D., *Dicționar de drept procesual civil*. București: Ed. Științifică și Enciclopedică, 1983.
6. Crișu A. *Drept procesual penal, Partea specială*. București: ALL Beck, 2005.
7. Deleanu I. *Drept constituțional și instituții politice. Teoria generală*. Vol. I. București, 1991.
8. *Dicționarul explicativ al limbii române*, ed. a II-a. București: Univers enciclopedic, 1998.
9. Drăganu T. *Introducere în teoria și practica statului de drept*. Cluj, 1992.
10. Guceac I. *Evoluția constituționalismului în Republica Moldova*. Academia „Ștefan cel Mare” 1990-2000. Chișinău, 2000.
11. Guceac I. *Curs elementar de drept constituțional*. Vol. I. Chișinău: Reclama, 2001.
12. Herovanu E. *Principiile procedurii judiciare*, vol. I. București: Institutul de arte grafice „Lupta”, 1932.
13. Leș I. *Organizarea sistemului judiciar românesc*. București: All Beck, 2004.
14. Leș I. *Organizarea sistemului judiciar, a avocaturii și a activității notariale*. București: Lumina Lex, 1997.
15. Măgureanu F. *Organizarea instituțiilor judiciare*. Ed. a 3-a. Buc.: Universul Juridic, 2003.
16. Muraru I., Tănăsescu E.S. *Drept constituțional și instituții politice*. București: Lumina Lex, 2001.
17. Neagu I. *Drept procesual penal: Tratat*. București: Global Lex, 2002.
18. Popa N. *Teoria generală a dreptului*. București: Actami, 1998.
19. Prisăcaru V.I. *Jurisdicțiile speciale în România*. București: Editura Academiei, 1974.
20. Railean P. *Puterea judecătorească – factor de echilibrare a puterii în stat și de garantare a drepturilor și libertăților omului*. În: *Respectarea drepturilor omului – condiție principală în*

edificarea statului de drept în Republica Moldova, Materialele conferinței științifico-practice internaționale (2010, Bălți). Chișinău: 2010.

21. Turcan O. *Contribuții la studiul puterii judecătorești în cadrul mecanismului de stat*. În: *Teoria și practica administrării publice, materiale ale conferinței științifico-practice cu participare internațională din 23 mai 2014*. Chișinău: AAP, 2014.

22. Zaharia V. *Accesul la justiție: concept, exigențe, înlăzări și perspective*. Chișinău: Cartier Juridic, 2008.

23. Дмитриев Ю.А., Черемных Г.Г. *Судебная власть в механизме разделения властей и защите прав и свобод человека*. В: *Государство и право*, 1997, nr. 8.

24. Кобылков А. *Судебная власть и процессуальные гарантии*. В: *Вестник Верховного Суда СССР*, 1991, №8.

25. Кушмир М. *О некоторых аспектах функционирования судебной власти в постсоветских конституционных системах*. В: *Закон и Жизнь*, 2008, № 8.

26. *Общая теория государства и права / Под ред. В.В.Лазарева*. М., 1994.

27. Ожегов С.И., Шведова Н.Ю. *Толковый словарь русского языка*. М.: Изд-во “Азъ”, 1992.

28. Познышев С.В. *Элементарный учебник русского уголовного процесса*. М., 1913.

29. *Правоохранительные органы Российской Федерации / Под ред. В.П.Божьева*. М., 1996.

30. Ростовщиков И.В. *Права личности в России: их обеспечение и защита органами внутренних дел*. Волгоград, 1997.

31. *Советский энциклопедический словарь*. М.: Советская энциклопедия, 1981.

32. *Теория государства и права: Курс лекций / Под ред. Матузова Н.И., Малькова В.В. М., 1997.*

33. Фойницкий И.Я. *Курс уголовного судопроизводства*. Т.1. Спб., 1996.

34. Чельцов-Бebutov M.A. *Курс советского уголовно-процессуального права*. Т.1. М., 1957.

35. Чиркин В.Е. *Разделение властей: социальные и юридические аспекты*. В: *Совет. государство и право*, 1990, № 8.

36. Шейфер С. *Взаимоотношения судебной и обвинительной властей*. В: *Вестник Верховного Суда СССР*, 1991, №8.

37. Шейфер С.А. *Понятие и взаимоотношения судебной, прокурорской и следственной властей*. В: *Уголовная ответственность: основания и порядок реализации*. Самара, 1991.

DESPRE AUTOR / ABOUT AUTHOR

ȚURCAN Oleseă,
Judecător la Judecătoria Buiucani
mun. Chișinău,
doctorandă, Institutul de Cercetări
Juridice și Politice al Academiei de
Științe a Moldovei

ȚURCAN Oleseă,
Judge at the Buiucani District Court,
Chisinau,
PhD student, Institute for Legal and
Political Research of the Academy of
Sciences of Moldova
e-mail: olesea.turcan.28@mail.ru